

Verandering

In 1951 ben ik geboren in een traditioneel Nederlands Hervormd gezin. Niet overdreven kerkelijk, maar gewoon normaal. D.w.z. zondags naar de kerk en christelijk worden opgevoed met alles wat er in de Bijbel staat als waar aan te nemen, ook al had je er soms moeite mee om het allemaal te kunnen geloven. Gedoopt, naar de Hervormde school, de zondagschool, catechisatie, Bijbellezen thuis en later belijdenis, het was helemaal vanzelfsprekend. Ook Hemel en hel.

Maar toch. Al redelijk gauw begin ik na te denken en te twijfelen of alles zoals het ons wordt aangereikt wel waar is. Hemel en hel, klopt dat eigenlijk wel? Voor de hel ben ik bang en ik vrees als kind dat de hel dreigt voor mijn vader, omdat die soms een kant van zich laat zien waarin zacht gezegd geen enkel woord van geloof in God blijkt, maar juist het tegenovergestelde. Dat is nog zwak uitgedrukt. Vaak bid ik dat God hem alstublieft wil vergeven en dat de hel hem bespaard mag blijven. In wat er tot ons komt wordt ons voorgehouden dat alleen gelovigen behouden zullen blijven. Daar kan ik niet mee uit de voeten en ik vraag op catechisatie aan de predikant of de 'openbaren' dan niet in de Hemel komen. Ik gun het hen immers zo graag dat ze er wel komen! De predikant doet het af met een verwijt, dat ik niet op Gods stoel mag gaan zitten om te oordelen. God oordeelt, ik niet! Punt uit! Aan dit antwoord heb ik totaal niets. Zo schuifel ik traditioneel verder. Vragen blijven en echte antwoorden blijven uit. Totdat...

Samen met mijn echtgenote word ik gevraagd voor het geven van huiscatechisatie. Dat is schrikken, maar we doen het. We schrijven dan begin jaren 80. De instructie wordt gegeven door de gereformeerde predikant. Hij begint over Jona en Adam en Eva en vertelt dat die verhalen niet historisch waar zijn. Zo zaagt hij aan de poten van de traditie. Ik heb het er moeilijk mee, immers wat is dan wel waar en wat blijft er dan nog over? Dat de verhalen een andere betekenis kunnen hebben en dat het iets zegt over onszelf, dat speelt bij mij dan nog niet zo erg. Toch kom ik over deze dip heen en wordt er achteraf rijker van. Nu geloof ik wèl dat deze verhalen, waar ik eigenlijk altijd al moeite mee had, van een heel andere strekking zijn dan we altijd dachten.

Het heeft invloed op mijn denken en ik word ruimer in mijn geloofsopvattingen. Toch nog redelijk traditioneel word ik begin jaren 80 diaken in de hervormde kerk van Joure. Een prachtige tijd waarin ik mij kan uitleven in het werk van omzien naar de ander. De diaken in mij komt boven. Maar... daarnaast speelt er nog iets van een geheel andere aard en dat is het volgende. Door omstandigheden thuis heb ik niet de mogelijkheid gehad om na de MULO een vervolgopleiding te volgen. Nee het was na school direct aan het werk gaan en waar anders dan bij Douwe Egberts. Ja, ik kon gelijk (als zestienjarige) komen en aan het werk op een kantoor/kwaliteitsafdeling van de tabaksfabriek. Roken was in die tijd nog lang niet zo beladen als nu. Bijna niemand die over de schadelijkheid daarvan nadacht. Ik ook niet echt. Toch begint het na verloop van tijd bij mij te knagen. Kan ik als christen wel meewerken aan een product waaraan mensen doodgaan? En kunnen wij op het werk feestvieren omdat wij een order tabak hebben geplaatst in Mali, een land waar wij als diaconie heel veel energie in steken om die mensen daar een beter bestaan te bieden? Zwart-wit uitgedrukt helpen wij, als diaconie, die mensen financieel op weg, zodat zij tabak kunnen kopen van DE. Ik zag het voor me. De man daar heeft status en zit zijn sigaretje te roken met geld wat hij beter voor z'n gezin had kunnen gebruiken. We weten heel goed dat waar armoede heerst, dat daar een markt is voor tabak en alcohol. Dit en het feit dat roken in feite dodelijk is maakt dat er voor mij een conflictsituatie ontstaat. Ik begin steeds meer in de knoop te raken met het tabaksproduct. Ik voel me als de beul in Auschwitz, immers ik drijf mensen de dood in. Ik moet weg. Dat probeer ik, maar het lukt me niet om ander werk te vinden. Bovendien hebben wij inmiddels 3 kinderen en ik ben dan nog alleen kostwinner. Dat geeft verantwoording voor je gezin en dan kun je zo maar niet even ontslag nemen. Dus, dan het probleem maar wegdrukken en proberen te accepteren? Ik zoek hulp, ga naar predikanten en een instelling waar hulp wordt geboden, met de Bijbel als basis, bij de hulpverlening. Ook andere hulpinstanties komen in het vizier. Er wordt me aangereikt dat ik het lichter moet opvatten en niet alle schuld op mijn schouders moet nemen. Immers iedereen is zelf verantwoordelijk in zijn of haar handelen. Dat geldt ook voor de beslissing om al of niet te gaan

roken. Dus ook nu weer, toch maar accepteren!? Het zal ongetwijfeld waar zijn, maar het helpt allemaal niks, ik kan mijn geweten niet sussen met die woorden. De innerlijke strijd daarover in mijn geloof blijft. Onderweg naar mijn werk roep ik heel vaak God aan om mij te helpen en te verlossen uit de tabak. Gebukt onder mijn last stap ik vervolgens over de drempel van de afdeling waar ik werk, groet iedereen hartelijk, camoufleer mijn last en speel dat er niets aan de hand is. Dat is niet vol te houden en na een hele lange periode van ongelukkig zijn neem ik uiteindelijk afscheid van mijn werk. God heeft mijn roep gehoord en verhoord. Gelukkig. Het gaat gepaard met een zware burn-out, waar ik nog jaren lang last van houd. Maar zo heeft het moeten zijn.

Grote waardering heb ik voor mijn echtgenote, die mij al die jaren in alles heeft gesteund. Reken maar dat zij het niet gemakkelijk heeft gehad. Bovendien wordt zij nu kostwinner. Dat is voor haar pittig omdat ze inmiddels in de zorg werkt waar de werkdruk steeds meer wordt opgevoerd.

Terug naar het geloofsleven. Mijn zwager wordt eind jaren 90 ernstig ziek. Hij is zoekende naar God en komt op zijn weg daar naar toe met het Nieuwetijdsdenken in aanraking. Wij willen hiervan wel wat meer weten en gaan naar een lezing daarover van ds. Hans Stolp. Het blijkt een heel andere weg in het geloof en de vaste zogenaamde zekerheden, over behouden blijven en verloren gaan komen in een heel ander daglicht te staan. We geven dit een vervolg en gaan geregeld naar lezingen van Stolp of anderen. Er gaat een wereld voor ons open. Toch heb ik er eerst wat moeite mee, maar langzamerhand begint het me steeds meer aan te spreken. Hel en verdoemenis, waar de kerk soms mee dreigt en in het verleden misbruik van heeft gemaakt, verworden tot menselijke verzinsels. Immers God is liefde en God wil dat je later 'thuis' komt. En of je nou tot het groepje behoort dat zichzelf heeft uitgeroepen tot de enige ware christen of juist niet, God heeft je lief zonder meer. Dat is een antwoord op de angst die ons vanuit de traditie is aangereikt en waarvoor veel mensen doodsbang zijn geweest of nog zijn. Het gaat dus allemaal om liefde. De donderpreken van weleer over de straf van God die je te wachten staat, zullen ongetwijfeld goed zijn bedoeld, maar wat is dit voorbij gegaan aan de liefde en genegenheid die Jezus ons zo duidelijk heeft laten zien. In veel wat het Nieuwetijdsdenken heeft aangereikt kan ik niet meegaan en dat wordt ook niet verwacht. Altijd is ons daar bij de lezingen die we daarover hebben gevolgd voorgehouden om alleen dat er uit te halen wat iets voor je betekent, waar je wat aan hebt. Liefde voor God, medemens, de natuur, noem maar op staat daarbij centraal.

Wat het Nieuwetijdsdenken kenmerkt, is dat ieder mens na het aardse leven tijdelijk in de Geestelijk Goddelijke wereld verblijft; daar terugziet op z'n leven en wat daarvan is geleerd. Dan komt de mens terug voor een volgend leven om opnieuw te leren. Al die levens hebben tot doel om het leerproces te voltooien en via de donkere en lichte (hemelse) sferen thuis te komen bij God. Bij dit alles kom je dus uit bij reïncarnatie, wat in het Nieuwetijdsdenken als vanzelfsprekend wordt ervaren. Ik heb of had daar moeite mee. Echter er zijn in mijn leven, en dan heb ik het over de laatste periode van 20 jaar, dingen gebeurd die wijzen op het feit dat wij mogelijk toch al eens eerder op aarde zijn geweest. Heel vaak heb ik (klaar wakker) steeds opnieuw terugkomende beelden ervaren, ook nu nog. Beelden, vaak uit de Tweede Wereldoorlog. Dan vraag je jezelf af wat dat is, of je gek wordt of wat dan ook. Ik heb er deskundige hulp bij ingeroepen en kreeg als uitleg dat het onverwerkte zaken zijn van eerdere levens. Dat zou best kunnen en dat verklaart veel en geeft mij innerlijke rust. Dus om nu volledig reïncarnatie te ontkennen, ik kan het niet meer. Een ander aspect hierbij is dat een heel nabij familielid constant ervaringen heeft uit vorige levens en daarbij komen er feiten aan het licht die sowieso kloppen en die zij beslist niet kon weten. Je staat versteld. Dus...? Bovendien herkent zij mijn beelden uit de Tweede Wereldoorlog, omdat zij dezelfde ervaringen heeft en mij toen is tegengekomen. En zo beleeft zij en weet zij veel van wat wetenschappelijk niet te verklaren is. Misschien is dit wel heel normaal in de ogen van God, alleen voor ons als eenvoudig mens niet. Wij redeneren vaak van 'wat je niet ziet is er ook niet!' Op de lezingen hebben gewone mensen ervaringen verteld over uittredingen en om het hoekje mogen kijken in de lichtwereld van God. Ze konden het niet meer voor zichzelf houden en daarom vertellen ze er over, ze kunnen niet anders. Alles wat ik hier schrijf kun je afdoen als onzin en waarom, omdat er nooit ruimte voor was in de

(traditionele) kerk. En toch, lees het boek Openbaringen maar. Is dat ook niet één en al getuigenis vanuit de hogere sferen? Waarom nemen we dat dan wel aan? Juist, omdat het in de Bijbel staat. Maar zou het er niet in staan en iemand zou heden ten dage dezelfde ervaringen hebben, dan zouden we het hoogstwaarschijnlijk afdoen als klinkklare onzin en hem voor gek verklaren. Een tijdlang heb ik me niet meer kunnen vinden in wat er in de kerk werd gepredikt. Te traditioneel! Dat is veranderd, ik heb mijn weg teruggevonden en ben opnieuw diaken. Wel met een rugzak vol met wat het Nieuwetijdsdenken mij heeft meegegeven. Ik heb het allemaal eerlijk gespeeld en de kerkenraad hiervan op de hoogte gebracht. Het was geen probleem. Dan blijkt dat hiervoor ruimte is en begrip. Men zit ook al niet meer zo vast in het ouderwetse geloof van aleer.

Ik ben dus niet meer de traditioneel gelovige van eerder. Nee, ik zie veel dingen heel anders, eigenlijk ruimer en veel duidelijker. Niet de vage Bijbelverhalen zoals ze historisch zouden zijn gebeurd, maar de betekenis van die verhalen die ons duidelijk aanreiken waarin het in ons leven om gaat in verhouding tot God. Om liefde, pure liefde van waaruit je kunt handelen naar alles en iedereen om je heen.

Ik begrijp, dat niet iedereen daarin kan meegaan. Jarenlang hebben we Jehovagetuigen aan de deur gehad. We hebben ze binnengelaten en hebben prachtige gesprekken gehad. Gesprekken heel verschillend van opvatting, dat zal duidelijk zijn, maar wel met ruimte en respect voor elkaars denken en beleven. En waarom ook niet? Want wat is waar? Je kunt nooit van jezelf zeggen, dat jij de enige waarheid bezit. Ja je kunt je beroepen op de Bijbel, maar ook daarin is veel voor allerlei uitleg vatbaar. Dus respecteer de overtuiging van die ander en als dat voor hem/haar de waarheid is, dan is dat prima.

De verandering in mijn geloofsopvattingen hebben er voor gezorgd dat ik gelukkig ben met hoe we nu in het leven staan. Een geloof veel rijker dan toen we het nog echt traditioneel beleefden.

Ik durf te zeggen dat ik geloof, maar ook dat ik twijfel, soms meer dan me lief is. Maar ik kan tegelijk zeggen dat ik beslist niet om God heen kan omdat er teveel dingen in het leven zijn gebeurd en nog gebeuren die voor mij heel duidelijk naar God wijzen. Ik heb mijn vader duidelijk horen spreken toen hij net was gestorven. Hij kwam me dat zelf vertellen. Ik was thuis en hij was elders. Waanzin of waar, voor mij het laatste.

Dat wijst naar God. Er is zoveel meer dan wat we zien of juist niet zien. Als we er maar oog voor hebben.

Sipke Hoekstra